

Cukorgyár korszerűsítése

Az Alföld egyik legnagyobb élelmiszeripari üzemét, a Szolnoki Cukorgyárat az idén újabb százmillió forintos beruházással korszerűsítették. Elkészült az új víztisztító rendszer, megépült a hűtőtorony, amely lehetővé teszi, hogy a répfeldolgozás során használt nagy mennyiségű vizet több lépcsőben hasznosítsák. A gyárral egyidős — 1912 óta üzemelő — műszakembert lebontották és helyébe újat, korszerűt építettek. Kicserelelték a gyár régi szűrőállomását is. Ezzel egy egészségtelen munkafolyamatot „biztak” az automatakra.

Az utóbbi években a gyár rekonstrukciójára együttesen mintegy hatszázmillió forintot költöttek. Ennek eredményeként az idén már háromszázharminc vagonra emelkedik az üzem napi feldolgozó kapacitása. (MTI)

Magyar—svájci vagyoni jogi megállapodás

Magyar és svájci delegációk a két ország között megnyitott vagyoni jogi kérdésekről tárgyaltak Budapesten. A Magyar delegációt Réti Károly pénzügyminiszteriumi főosztályvezető, a svájci delegációt dr. Emanuel Diez nagykövet, a külügyminisztérium jogi főosztályának főnöke vezette. A tárgyalások megállapodáshoz vezettek, amelyet a két ország delegációinak vezetői parafáltak, aláírására a közeljövőben Bernben kerül sor. (MTI)

Ízlések, Illések, pofonok

Jól mondta Gyulai Gál, komputerekre és kávéfőzőre egyaránt szükségünk lehet. Ha történetesen feketére szomjazunk, általában kávéfőzőre. Mindebből logikusan nem következik, hogy kedd este a rádióban és televízióban holmi kávédarálási verseny döntőjét rendezték (aligha vette volna át az intervizó és az interrádió). Hanem a táncdalok fesztiváljának döntőjét, sorrendben az ötödiket. Minőségében, előállításában az elsőt, a legjobbat. Hajchó, sinmadratra, fáklýásmenet nélkül, az esemény súlycsoporthoz illő felhajtással.

Es — a közönség szavazatát külön díjra elhalasztva — alaposan kibővített zsűrivel, melynek összeállításakor táncdalaink exportjára gondolva jó néhány külföldi (pestiesen szólva „vidéki”) előkelőséget is meginvitáltak az Erkel Színházba. Így Szepesi György, Töröcsik Mari, Harsányi Gábor, s más jeles táncdal-szakértőink társaságában nemzetközi ítélőszék foglalt helyet a karzaton — a szakma grönlandi, afgán és kelet-burmal kiválóságainak, valamint Kovács Józsinak kivételével. (Az elődöntőkön ugyanis nehezen lehetett érteni, hogy a tegnapi még konkurens, sajátos ízléskódexű énekesek mit kerestek a tárgyilagos zsűriben — de ez más ügy.)

Poros utcák

Többet kellene mosni, locsolni

Mi az akadálya? — Tények

Szeged napi vízfogyasztása 40—50 ezer köbméter, s ebből 610-et isznak meg az utak. Az emberek nagy részének véleménye szerint ez azért kevés, mert naponta csak kétszer — kora reggel és késő délután — frissülhet fel a város, annak is csak bizonyos része. Vagy, ha az égő, már-már olvadó aszfaltú utakon megkönnyül az ég, s magára vállalja a locsolást. Különösen a két kockaköves, hírhedt út: az Április 4. útja és a Kosuth Lajos sugárút lakói, mindennapi vándorai panaszkodnak évek óta, hogy kevés a napi kétszeri vízutahatag. Az utak gondozását végző kommunális üzemnek azonban a kerületi tanácsí hivatalokkal olyan szerződése van, amely azt írja elő, hogy — ahol lehet — naponta egyszer mossák, egyszer pedig locsolják autói az utakat. Már amelyiket, mert van jó néhány olyan is, amelyre csak kétnaponként kerül sor.

A fő gond

Találkozhat az ember olyan véleménnyel is, hogy bizonyára kevés a locsolóautó. A szakemberek szerint azonban annak a hétének, amely az eredeti tizből — három ugyanis városon kívüli feladatokat lát el — megmaradt, el kell látnia egész Szegedet. Mivel két autó viszont a parkokat locsolja, öt az utcákat ki-mondottan az utcákat, tereket. Két locsolóautó a Lenin körúton belüli Belvárost, a többi — bizonyos útvonal-terv szerint — a Felső Tisza parttól a Rózsa Ferenc

sugárútig vagy hatvan útszakaszt.

Bár az is igaz, hogy amíg az üzem az idén 3 új Skodát kapott, kettőt ki is kell selejteznie. A fő gond mégsem a locsolóautók, hanem gépkocsivezetők hiánya. Vagyis hiába rendelne napi többszöri locsolást a tanács — hiszen a legforróbb órákban marad el az — jelenleg így is sokat túlóráznak. S könnyű kiszámítani, éppen arra az ötre lenne szükség, aki hiányzik. Ebben nemcsak annak van szerepe, hogy általánosan a sofőrhiány, hanem annak is, hogy vannak még bizonyos előfeltételek a köztisztvisági munkával szemben.

Az óhaj marad

Ezeknek a tényeknek ismerete, természetesen, mit sem változtat a szegedieknek azon az óhaján, hogy — valljuk be őszintén — nem éppen portalan útjaink többször felfrissülhetnének az ilyen — remélhetőleg szorozatos — végre elnevezésüknek is megfelelően forró, napsütéses nyarakon. A megoldás összefügg azzal is, hogy megszűnjének a parkolási nehézségek, s azzal is, hogy megfelelő minőségű utak legyenek, amelyek mentén locsolás után is nyugodtan bandukolhat a gyanútlan járókelő. Nem kell ugyanis félnie attól, hogy az utak frissítésére szánt víz a mélyedésekben meghűződv, egy-egy autókerek inspirálásaitól vártalanul a ruházatát frissíti fel. A locsoláshoz használt

vízre egy évben több mint egymillió forintot kell költenie a városnak; egy fennálló rendelkezés értelmében — a külföldi gyakorlattal ellentétben — csak a vízhálózatban keringő vízzel szabad a locsolóautókat megtölteni. Folyóvízzel nem. Előbb-utóbb azonban — bízva a szép nyarakban, a jobb utakban és a többszöri locsolásban — nem ártana fontolóra venni azt is, hogy a felhasználandó vizet majd ne a szomszéd városból, legfőképpen a keskeny Tiszától vonja el ez a munka. Hiszen az sem lehet örök időkre szóló szabály, hogy a folyó egyre piszkosabb legyen az ipari szennyeződéstől, olyannyira, hogy megfelelő szűrővel ne lehessen vele — mint aggódva emlegetik — utat locsolni.

Szükség szerint

Most már végére jár a nyár, medítálásra alkalmas idők következnek. S ahogy bizonyos téli tapasztalatok után a hótörleszokra, most az esős, természetes locsolások időszakában úgy lehet visszanézni erre a kánikulára, hogy az példa: többször kellene ilyenkor locsolni. Még akkor is, ha majd megérjük, hogy a kockakövek helyett kevésbé romlandó burkolat lesz azon a néhány úton, amelyen végighaladva a „centrumig” nyugodtan gondolhatja az idegen „porosnak” a várost.

Olyan rugalmas tervet kellene kialakítani, amelybe belefér az is, hogy ne csak a megszokott, hagyományos megrendelések, hanem szükség szerint locsolják naponta többször vagy kevesebbszer az utakat. S már bocsánat: ne legyenek két napig porosodó, mostoha utcáink. Se az, amelyik Juhász Gyula, se az, amelyik Egressy Béni nevét viseli.

Veress Miklós

Saját erőből

Sokasodnak a híradások, tudatják: összefog a gyár és tanács, termelőszövetkezet és állami gazdaság, települések keresik az erők ésszerű koncentrációjának módjait, termelőüzemek vágnak neki fejlesztési beruházásoknak saját pénzforszáikra támaszkodva... Sokasodnak a híradások, bizonyítván, a saját erő, a helyi kezdeményezés előtérbe került, szerepe, fontossága növekszik, egy-egy terület fejlődésében. A gazdasági reform természetes következménye e folyamat kibontakozása, s ahogy telnek a hetek, hónapok, úgy bizonyosodik be, hogy áldásos következmény is. Sokakat megtanít jól sáfárkodni az adott lehetőségekkel, erőforrást teremt arra is, amire az ország nagy bukszájából már nem futotta.

A példa mindig jó lámpás. Öt község küzdött az egészséges ivóvíz előteremtésének gondjával. Valamennyi pénze mind az ötné volt, de csak annyira futotta volna, hogy egy-két mélyfúrású kút elkészüljön, s némi vezetékkel kapcsoljanak rá. Az egyik település tanácsülésén hangzott el a kissé bátorítalan javaslat: mi lenne, ha... Persze, akadtak tamáskodók, akik legyintettek. Ugyan. Azokkal, meg amazokkal? Ne nyútsuk a dolgot. Ha vitákkal, ha megtorpanásokkal is, de eljutottak végül oda, hogy az öt község közösen regionális vízművet épít, bővízü kutakkal, gerincvezetékekkel, leágazásokkal. S az ökos tervet hallva megmozdultak mások is, központi forrásokból is jutott támogatás: a vízmű épül. Ahogy — szerencsére — gazdag a példatár másféle esetekkel is. Van, ahol a tanyai iskolák villamosítása teremt összefogást, másutt a termelőszövetkezetek építé- nek közösen tejfeldolgozót, kisebb vágóhidat, a vállalat ad csinos summát a tanács lakásépítési terveinek megvalósításához... Beigazolódik, hogy sokféle mód, lehetőség, erő rejlik „odalent”, csak olykor biztatás, bátorítás kell, élje-

nek is velük. No meg az esetleges akadályokat elhárító rendelkezések, jogszabályok, gazdasági tere- lők, s nem utolsósorban: az önállóságot tisztelő, támogató felsőbb vezetők. Lehet-e társítani a központi akaratot és a helyi szándékokat? Volt idő — nem is rövid — amikor szükségyszerűen és szinte kizárólagosan a központi akarat diktált, még abban is, amiben bizony a helybeliek okosabbak, jobban tájékozottak, a realitáshoz közelebb állók voltak. Mostanában kezdünk eljutni oda, hogy ami központi kérdés, azt elődtől a központi szervek, ami helyi kérdés, abban meg azok mondanak igent meg nemet, akik a legilletékesebbek: a helybeliek. A demokratizmusnak újabb s nem is alacsony lépcsőfoka ez, amire manapság már sok helyen örömmel fel- lépnek. A saját erő nemcsak gazdasági forrásokat nyit meg, hanem politikai, társadalmi hatása, befolyása is kedvező. Mert igaz, jó dolog, nagy dolog, hogy a gyár, a vállalat hozzájárul a lakásépítési tervek megvalósításához. Ahogy jó a szövetkezeti közös vállalkozásként létrehívott sütőde, tejüzem, csirkegyár, lendít az ügyön, ha minden helybeli termelőüzem is részese a csatornázásnak, s így tovább. Az e forrásból származó száz- ezer és millió forintok annak mai létrejöttét szava- tolják, amire a közös pénz- tárból csak holnap vagy holnapután jutott volna.

Mondják: utólag könnyű okosnak lenni. Nos, cáfoljunk rá a szólásra. A saját erő, a helyi kezdeményezés friss, új hajtás, gazdasági és társadalmi értelemben egyaránt. A drága idő vesztegetése nélkül legyenek okosak mindenütt most, s ne utólag. Vizsgál- jásk, kutassák módját, út- ját — fellapozva a választások időszakában készült jegyzetfüzeteket is — hol- lat ad csinos summát a tanács lakásépítési terveinek megvalósításához... Beigazolódik, hogy sokféle mód, lehetőség, erő rejlik „odalent”, csak olykor biz- tatás, bátorítás kell, élje-

M. O.

Képernyő

Tizenhat dal és énekes, 32 szerző és majd annyi hang- szerelő mérte össze pillan- natnyi tudását, fantáziáját, népszerűségét — s a me- zőny javára írássék, akadt válogatni való ízlések és pofonok különbözősége sze- rint. Tetszett a dallamos számok piacán merészebb Pesti férfi, a Sziklaöklű Joe, Tolcsvayék songja, Illések folklór beatje és a vízesszemű Korda György- ben, hogy énekelni tudó, énekhanggal rendelkező da- losaink is akadnak azért a könnyűzenében. És kevésbé tetszett: néhány előadó oly csúnyán lebegtette édes anyanyelvünket, hogy már- már azt hittem, a magyar szöveget előzőleg fazon- angolra fordították. Egyszó- val fénybe mártott és ár- nyékosabb pillanatok száll- tak meg a képernyő előtt, ahogy rendesen lennie kell, indulatok nélküli kellemes szórakozást nyújtott az ide- i fenztiváldöntő. Alig hiszem, hogy vitatható döntés szü- letett: Schöck Ottó—S. Nagy István Fák, virágok, fény című száma a tejfőhöz Za- latnay Saci átszellemült előadásában valóban a leg- jobb volt. (Kár, hogy Illé- sek második díját a zsűri semmitmondó szóbeli elis- merése kinevetette.)

Hátra van még a közön- ségszavazat. Persze komoly- ságát kockáztathatja egyik népszerű énekesünk állító- lagos kínos esete: az elő-

Nikolényi István

Huszonhatodszor lopott — kétévi börtönre ítélték

Bursák Pál 55 éves, Kiskundorozsma, Nádor ut- ca 23. szám alatti lakos — a bírósági akták szerint — eddig 25 alkalommal volt büntetve vagyon elleni bün- cselekmények miatt. Utolsó büntetéséből is nemrégem szabadult, s azt követően munkát szerzett neki a szegedi gumigyárban. Mun- kahelyét azonban hamarosan otthagya, s közben is jobban szerette az italt, mint a munkát. Pénze el- fogott és ismét lopásra ha- tározta el magát. Alkalmas helynek a Centrum Áruház-

Két hónap Ungváron

Cs. Pataj Mihály, festő- művész, a Szegedi Tanár- képző Főiskola docense, aki öt-hat éve kapcsolódott be a magyarországi modern színelméleti kutatásokba, a nyáron kéthónapos tanul- mányúton járt a főiskola testvérintézményénél, az ungvári egyetemen. Néhány héttel a visszaérkezése után

zat vélte, ahol vásárlás ürü- gyén két nadrágot ellopott. Már kifelé tartott az üzlet- ből, amikor egy vásárló le- plezte.

A szegedi járásbíró- ság társadalmi tulajdon elleni lopás és közveszélyes mun- kakerülés miatt kétévi szí- gorított börtönre ítélte, há- rom évre eltiltotta a köz- ügyek gyakorlásától és kényserelvonó-kezelésre kö- telezte. Fellebbezés folytán tárgyalta az ügyet a szege- di megyei bíróság és az el- ső fokon hozott ítéletet jog- erőre emelte.

az élmények, emlékek, ta- paszlatok kistályosodtak, tisztultak, rendszereződtek.

Sok-sok megfigyelés, reflexió nyert határozott kör- vonalat. V. V. Homonnai, az ottani neveléstudományi tanszék vezetője volt Cs. Pataj Mihály vendéglátó gazdája. Nagy szeretettel és várakozással fogadták. Töb- bek között megismerkedett a város művészeti szakközép- iskolájával, ami lényegében a tanárképzés bázisa. Fa- szobrászat, kerámikusot- kat, belsőtervező-díszítőket, grafikusokat képeznek. Az itt végzett hallgatók lesznek az ottani rajzoktató peda- gógusok. Az iskola profilja, célja és tevékenysége ha- sonlít Szeged művészeti szakközépskolájához. Az ungváriak határozott igénye, hogy a szegedi intézmény- nyel kapcsolatot találjanak. Érdekesként és nálunk is megfontolandóan említette a művész az ottani végzősök diplomafeladatait. Féléves munka — elméleti és gya- korlati tevékenység — ered- ményeként, után védhetik

meg pályamunkájukat a végzős hallgatók. Színes akvarellképek árul- kodnak arról, hogy nem- csak elméleti jellegű volt ez a tanulmányút. Cs. Pataj Mihály megismerkedett az ukrán képzőművészettel, a művészeti élet számos jelen- tős képviselőjével, többek között Boksa, Erdélyi, Gra- boszki, Manajló, Kassai, Soltész művészekkel, az ukrán képzőművészeti élet irányítóival, jelentős műve- löivel. Beszélgetéseken, vi- takon, műterem-látogatáson cseréltek művészeti, eszmei, szakmai véleményeket. Cs. Pataj Mihály akvarelljei bi- zonyítják, az ottani táj szépsége, hatása alól egy fes- tő sem menekülhet.

Érdekes megfigyeléseket végzett a művész az ukrán népművészet színszimboliká- ja terén. Az ottani művé- szekkel tett együttes alkotói túsák, a látottak-hallottak, a tapasztalatok és a majd megszülető művek egy hasz- nos, gyümölcsöző tanul- mányút bizonyítékai.

T. L.